

Innhold

Forord	15
Kapittel 1	
Forskning og utvikling på egen undervisningspraksis i barnehagelærerutdanning	17
<i>Av Anna R. Moxnes, Terese Wilhelmsen, Steinar Øvreås, Marianne Olsen Santana og Teresa K. Aslanian</i>	
Sammendrag	17
Hva kan forskning og utviklingsarbeid i barnehagelærerutdanningen være	17
Hvorfor FoU og forskningsbasert utdanning – en historisk gjennomgang	18
Hvorfor FoU i barnehagelærerutdanningen	19
F og U	22
Hva kan FoU i barnehagelærerutdanningen være?	23
Kapittel 2	
«Men jeg har jo ikke peiling på hva du snakker om!» Et kritisk perspektiv på studenters forskningsdeltakelse i barnehagelærerutdanningen	28
<i>Av Ingunn Sælid Sell</i>	
Sammendrag	28
Introduksjon	29
Kritisk tilnærming til utdanningsforskning	30
Diskurs	31
Makt	32

«Eventalization»	32
Utvalg, tilnærming og analyse	33
Etiske perspektiver på studien	34
Resultater fra gruppesamtalene	34
Diskurs 1: «Barnehagelærerstudenter er forskningsdeltakere, ikke forskere»	34
Diskurs 2: «Barnehagelærerstudenter engasjerer seg i liten grad i forskning»	35
Kritisk blikk på diskurser og makt i utdanningen	36
Hva er «sant» og «lovlig» i forskningsdiskursen?	36
Den vitenskapelige diskursens språk og makt	37
Å åpne forskningsdiskursen for studentene	39
Oppsummerende betraktninger	41

Kapittel 3

FOU-arbeid i fysisk fostring – utvikling og implementering av en læringsapp om bevegelseslek	43
---	-----------

Av Synnøve Eikeland og Tuula H. Skarstein

Sammendrag	43
Innledning	44
Teoretisk ramme	44
Bevegelseslek	45
Mobil læring	46
Utvikling av appen	47
Implementering av appen i undervisning	49
Studentundersøkelse	50
Studentens bruk av appen	50
Studentenes opplevde læringsutbytte	51
Motivasjon for å lære	52
Nytteverdien av appen	52
Appens potensial i undervisning	53
Forslag til forbedringer av appen	54
Diskusjon	54
Avslutning	57

Kapittel 4

Omvendt klasserom i undervisningen om barnehagematematikk 59

Av Signe Marie Hanssen og Oliver Thiel

Sammendrag	59
Introduksjon	60
Omvendt undervisning	61
Implementeringen	62
Vitenskapsteoretisk og analytisk tilnærming	63
Analyse og funn	65
Bruker studentene filmene, og når ser de på dem?	65
Råd om hvordan få flere til å ta i bruk filmene	67
Høres omvendt klasserom ut som en god ide	69
Råd for å forbedre filmene	71
Drøfting	72
Bruker studentene filmene?	72
Når ser studentene, og hvordan bruker studentene filmene?	72
Hva kan vi gjøre for å øke bruken av filmene?	73
Hva kan vi gjøre for å forbedre filmene?	74
Perspektiver på videre arbeid	74

Kapittel 5

Et undervisningseksperiment 76

Av Ole Henrik Hansen

Eksperimentets kontekst	76
Mine tanker med eksperimentet	76
Educational moments	77
Undervisningsformer	77
Undervisningsindholdet	78
Menneskesynet bag	78
Eksperimentet	79
Lerhyttebyggeri	79
Strukturen i lerhyttebyggeriet	80
Dogmer	80
Analysetemaer	81
Analytisk pointe	81
De studerendes evaluering	83
Diskussion af undervisningsformen	85

Kapittel 6

Hvordan erfarer barnehagelærerstudenter at praksisoppgaven skaper sammenheng mellom undervisning og praksis?	88
<i>Av Hilde Debnæs Hogsnes, Kristin Rydjord Tholin og Hilde Løvig-Larsen</i>	
Sammendrag	88
Innledende betraktninger	89
Forskning om sammenheng mellom undervisning og praksis	89
Teoretisk referanseramme	91
Metode	92
Praksisoppgavens innhold	93
Analyse	93
Funn	94
Potensial i observasjonsoppgaven	95
Å delta i og lede det daglige arbeidet med barna	95
Å lede det planlagte pedagogiske arbeidet	96
Kunnskap om de yngste barna	96
Diskusjon	97
Økt akademisering – mindre vekt på dagliglivet?	97
Strukturelle og begrepsmessige sammenhenger	98
Betydningen av spenninger og motsetninger	99
Småbarnspedagogikkens betydning	100
Oppsummerende betraktninger og implikasjoner for barnehagelærer- utdanningen	100

Kapittel 7

Overgangsutfordringar for studentar i første semester av barnehagelærerutdanninga	103
<i>Av Torhild Erika Høydalsvik og Hilde Gry Leer-Salvesen</i>	
Samandrag	103
Introduksjon	104
Metodologiske val	107
Meiningsanalyse	108
Etske utfordringar	108
Studiens funn	109
Overgangsutfordringar	109
Krisetid og digital undervisning	111
Drøfting	112
Dei erfarte overgangsutfordringane	113

Studenten som meistrar krisetider	114
Oppsummering	115

Kapittel 8

Akademisk skriving i barnehagelærerutdanningen .....

Av Mailin Alsø, Ingunn Sælid Sell og Terese Wilhelmsen

Sammendrag	117
Innledning	117
Tidligere forskning på akademisk skriving	119
Teoretiske perspektiver	119
Lærerrollen i akademisk skriveopplæring	119
Progresjon, samstemthet og interfaglighet i skriveopplæringen	120
Metodologisk tilnærming i aksjonsforskningsprosjektet	121
Prosessen i aksjonsforskningsprosjektet	122
Overordnet tematikk for aksjonene	123
Delprosjektene og deltakerne	123
Ethiske hensyn	125
Analyseprosessen	125
Funn fra delprosjektene	126
Utfordringer knyttet til studentenes forkunnskaper og usikkerhet ..	126
Tilpassing, gjentakelse og variasjon	127
Lærerrollen, emneplanforankring og ressurser	128
Diskusjon og implikasjoner av funn fra delprosjektene	129
Studentenes forkunnskaper og behov for oppfølging	129
Forankring	130
Aksjonsforskende, progresjonsbasert og interfaglig tilnærming	131
Konklusjon	132

Kapittel 9

‘Til lags åt alle kan ingen gjera’ – et kritisk blikk

på studentevaluering .....

Av Henriette Oseth-Andersen

Sammendrag	134
Introduksjon	134
Studentevaluering	135
Refleksiv praksisforskning som metode	136
Metodologiske utfordringer	137
Min evalueringserfaring	138

Evalueringsanalyse	138
Rammer for evaluering av undervisning	139
Emosjonell innstilling	142
Konklusjon	145

Kapittel 10

Profesjonsveilederens rolle i møte med studenten

– en «sokratisk klegg»	146
------------------------------	-----

Av Berit O. Sletten og Lise Juritsen

Sammendrag	146
Innledning	147
Et teoretisk blikk på profesjonsveiledning	148
Dialogen – en «sokratisk klegg»	149
Veiledning som bidrag til profesjonsdanning	149
Trygghet og anerkjennelse i profesjonsveiledning	150
Metode	151
Forskningsetiske betraktninger	152
Analyse og funn	153
Profesjonsveileder som trygghetsanker	154
Faglig profesjonsveiledning	154
Profesjonsveiledning som lite hensiktsmessig	155
Nye perspektiver til profesjonsveilederrollen	156
Trygghetsanker	156
Den sokratiske kleggens bidrag til profesjonsutvikling	158
Oppsummering	159

Kapittel 11

Å holde liv i gløden – eksamenstekster som utgangspunkt for

videreutvikling av veilederutdanning	161
--	-----

Av Heidi Østland Vala, Liv Torunn Eik og Anna R. Moxnes

Sammendrag	161
Innledning	161
Forankring i styringsdokumenter og tidligere forskning	163
Profesjonskvalifisering i utdanningen – teoretisk tilfang	164
Metode	166
Oppgaveteksten til eksamen	166
Analyseprosessen	167
Forskningsetiske vurderinger	167

På spor av læringsprosesser	168
Drøfting	168
Studentenes framskriving av egen læring	168
Forskende blikk	170
Videreutvikling av veilederutdanningene	171

Kapittel 12

Bruk av «mixed methods»-design som forskningstilnærming

– erfaringer fra en studie av arbeidsplassbasert

barnehagelærerutdanning .....

Av Nils Rune Birkeland, David Lansing Cameron og Turid Skarre Aasebø

Sammendrag	174
Innledning	174
ABLU-studiet som møteplass mellom teori og praksis	175
Å forske på kunnskapsdeling i praksis	177
«Mixed methods»-design i praksis	177
Den kvantitative fasen	179
Den kvalitative fasen	181
Kritiske refleksjoner og etiske utfordringer knyttet til FoU-arbeid i ABLU	183
«Mixed methods» i fremtidig FoU-arbeid i ABLU. Nytte og muligheter	186

Kapittel 13

Å dvele ved og dele med – kollektiv selvstudie

i barnehagelærerutdanningen .....

Av Jostein Paulgård Østmoen og Terese Wilhelmsen

Sammendrag	188
Innledning	189
Kollektiv selvstudie	190
Praksisfellesskapets muligheter og utfordringer	191
Utvikling av profesjonsidentitet i en «skjult profesjon»	192
Metode	193
Gjennomføring av selvstudien	193
Tematisk analyse	194
Troverdighet	194
Funn og drøfting	195
Utforskning og utvikling av individuell profesjonsidentitet	195

Utforsking og utvikling av praksisfellesskap	197
Utforsking og utvikling av egen undervisningspraksis	199
Oppsummerende kommentarer	200

Kapittel 14

Hvordan tenke framtiden – en annen enn det som er nå	202
<i>Av Anne B. Reinertsen, Ann Sofi Larsen og Bente Ulla</i>	
Sammendrag	202
Vi foreslår at vi prøver	202
Språkets gjenfødelse: minoritære orienteringer i prosess	204
Kunnskapsmegling gjennom global politikk og poteter på kok	208
Kan vi nulle ut, kan vi ta heisen tilbake?	212
Handlingsbasert gjestfrihet i uendelighetens lys	217

Kapittel 15

Å utfordre refleksjonsbegrepet – filosofisk motstand i strømlinjeformede praksiser	220
<i>Av Tove Lafton, Anna R. Moxnes og Kari Søndena</i>	
Sammendrag	220
Innledning	220
Forskningsstrategi	222
Kraftfull refleksjon	224
Forståelsen av subjektet	226
En bevegelse fra refleksjon til diffraksjon	227
Transcendens og immanens i flere forståelser	228
Demokratisk deltagelse i refleksjonsprosesser	229
Avslutning	231

Kapittel 16

De ufortalte fortellingene – etiske spenninger i å forske på egen praksis	233
<i>Av Terese Wilhelmsen, Jostein Paulgård Østmoen, Marianne Olsen Santana og Teresa K. Aslanian</i>	
Sammendrag	233
Introduksjon	233
Den formaliserte og den levde etikken	234
Samarbeidende autoetnografi og bekjennelsesfortellinger	236
Når deltager blir til data	238

Josteins fortelling – når møter med studenter blir data	237
Tereses fortelling – når studentenes bidrag ikke passer inn	239
Dobbeltrolle og ujevnt maktforhold	240
Når små varsler ikke blir registrert	240
Mariannes fortelling – selvsensurering og sårbarhet	241
Avsluttende betraktninger	242
Litteratur	245
Om forfatterne	272
Stikkord	279